

till ett mönstergildt skick och dermed åt sig sjelf eröfrat ett af de mest lysande rummen i vårt lands nyare administrativa historia.

Jag anhåller,

att Riksdagen ville för ofvan anförda ändamål höja postverkets omkostnadsstat med 11,000 kronor utöfver hvad Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit.

Stockholm den 28 Januari 1886.

Adolf Hedin.

N:o 182.

Af Herr **J. Ohlsson** i Stockholm: *Angående ändringar i Kongl. förordningen den 18 November 1881 rörande minderåriges användande i fabrik, handverk eller annan handtering.*

Det ligger i sakens natur, att hvarje författning, som reglerande och kontrollerande ingriper i den enskildes häfdvunnet fria verksamhet och omsigt om eget bästa, skall, huru tidsenlig en sådan författning än må vara i princip, i tillämpningen stöta på svårigheter. Synnerligast blir detta fallet, om alla villkoren för vinnande af författningens syfte ej redan finnas i verkligheten och om föremålen för tillämpningen äro af väsentligt olika natur. Så är förhållandet med Kongl. förordningen af den 18 November 1881 rörande *minderåriges användande i fabrik, handverk eller annan hand-*

tering. Denna författning, som ju har till syfte att betrygga och befrämja deras andliga och fysiska utbildning, hvilka skola i mån af sådan utbildning öfvertaga det tyngsta värfvet i industriens tjänst såsom kroppsarbetare, har redan undergått en väsentlig modifikation, emedan den visat sig inom vissa näringsområden otillämplig, men oaktadt sådana modifikationer möta ännu stora svårigheter att fullt vinna författningens syfte, dels därför att skolväsendet ännu ej är allmänt lämpadt härför, dels därför att villkoren och sätten för näringarnas bedrivande äro väsentligt skiljaktiga inom olika orter, inom olika yrken och hos olika näringsidkare. Följden häraf har blifvit, att författningen i många fall motverkat sitt vackra syfte, i det att ungdom, som förut var åtminstone i tillfälle att inhemta praktisk känedom om och öfning i yrke, derifrån blifvit utestängd och lemnats i sysslolöshet, hvaraf följderna äro gifna. En annan mindre väsentlig, men dock beaktansvärd olägenhet, som författningens tillämpning medför, är det myckna friktionsarbete, som föranledes af kontrollen öfver dess efterlefnad; synnerligast är detta fallet inom en stor del landtkommuner, der någon industriell rörelse i egentlig mening ej förekommer, och der denna kontroll har mindre betydelse, af det skälet, att de ynglingar eller barn, som för utbildning i yrke vinna anställning hos handtverkare eller gerningsmän på landet, i regel af husbonden omvårdas och behandlas så som hörde de till familjen.

Det är ju alldeles gifvet, att om före författningens utfärdande en hvar näringsidkare så behandlat minderåriga arbetare, och om det dessutom inom alla fabriker, verkstäder, m. m. varit väl sörjdt för de minderåriges fysiska och moraliska trygghet och utveckling, så skulle författningens utfärdande aldrig blifvit satt i fråga. Mig synes därför å ena sidan billigt, att författningens tillämpning inskränkes till det omfång och till de fall sådant är nödvändigt, då jag å den andra är viss att syftet bäst skulle vinnas, och hvilket kunde tillgå så, att Kongl. Maj:t genom allmän kungörelse föreskref: att sedan vederbörande helsovårds- eller kommunalnämnd förvissat sig om, att arbetet i fabrik, handtverk eller annan handtering icke kan vara för helsan skadligt, eller att vederbörande näringsidkare i arbetslokaler och med der befintliga inrättningar vidtagit sådana åtgärder, att minderåriga arbetare der icke kunna antagas lida till helsan eller utsättas för fara, samt der vederbörande målsmän för folkskolan finna att, genom afton- och söndagsskolor eller på annat sätt, är väl sörjdt för minderåriga arbetares utbildning i skolkunskaper, de i Kongl. kungörelsen den 22 Juni 1883 meddelade undantagsbestämmelser för bergshandtering och bruksrörelse må ega tillämpning i hvarje fall, då näringsidkare hos Konungens Befallningshafvande företett

vederbörandes vitsord derom, att inom hans fabrik eller verkstad och för hans minderårige arbetare är så ordnad och ombesörjdt, som nyss är sagdt, hvilken dispens kunde gälla för viss tid eller till dess de hvilka det vederbör (helsovårdsnämnd, kommunalnämnd, målsmän för skolor eller för minderårige arbetare) hos nyss nämnda myndighet gjort skälig pröfvad framställning om dispensens upphörande, samt att den Kongl. förordningen af den 18 November 1881 icke må ega tillämpning å minderårige arbetare hos handtverkare eller gerningsmän i andra fall, än der kommunal myndighet, målsmän för skolan eller för minderårige derom hos Konungens Befallningshafvande gjort skälig pröfvad framställning. I samstämmighet med hvad jag sålunda anført får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, i hvad mån och under hvilka vilkor Kongl. kungörelsen af den 28 Juni 1883 må ega tillämpning inom annan näring än bergs- och bruksrörelse, äfvensom i hvad mån och under hvilka vilkor kommunalmyndighet kan beredas lättnader i kontrollen öfver tillämpningen af Kongl. förordningen af den 18 November 1881, samt hvilka öfriga lättnader kunna medgifvas och hvilka åtgärder böra vidtagas med och för vinnande af författningens syfte, samt härom utfärda allmän kungörelse.

Om remiss till tillfälligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 30 Januari 1886.

Joh. Ohlsson.

Rättelse

i motionen N:o 72.

Rad. 9—16 uppifrån å sidan 4 skola hafva följande lydelse:

Uti 57 § Regeringsformen stadgas »Svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta utöfvas af Riksdagen allena». Nu är ej tänkbart att Riksdagen, som bestämmer grunderna för beskattningen, skall kunna i sin helhet utföra den, utan uppdraga dess detaljutförande åt vissa myndigheter och enskilde, och bör Riksdagen sålunda fortfarande medgifva Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att utse ordförande i Bevillningsberedningen, att närvara som ordförande vid taxeringsnämnds förrättning och utse halfva antalet ledamöter i pröfningsnämnden, hvaremot andra hälften bör väljas af landsting.
